

Saksprotokoll i utval for miljø og samferdsel - 15.05.2018

ORIENTERINGAR

Ordføraren på Osterøy, Jarle Skeidsvoll, orienterte om situasjonen for Osterøy Ferjeselskap.

Nytt frå Skyss v/Hanne Alver Krum

- Reisetal første tertial 2018
- Billettsal fordelt på salskanal i Bergensområdet
- MUST (**M**obilitetslaboratorium for **U**tvikling av **S**marTE Transportløsninger)

Nytt frå Statens vegvesen v/Grethe Vikane

- Overføring av Sams vegadministrasjon
- Gjennomføring av ulike prosjekt
- Fv 550 ved Trones veg stengt som følgje av skred
- E39 Kommunedelplan Flatøy-Eikefettunnelen
- Vegopningar
- Ulykkesutvikling i Hordaland, mars 2018
- Driftskontraktar
- Status for ny Nasjonal transportplan (2022-2033)

Fylkesdirektør samferdsel

- Trolleybussprosjektet har fått tilsagn frå Enova.
- Fylkesordføraren har teke initiativ til evaluering av korleis ein organiserer arbeidet med større prosjekt som NTP.

OVERSENDINGSFORSLAG

Atle Kvåle (A) sette på vegner av A fram slikt oversendingsforslag til fylkesrådmannen:

«Miljøvenleg sjøtransport

Viser til informasjon frå fylkesrådmannen til fylkesutvalet 03.05.2018 vedk. at det er bevilga 3 mill. kr frå Hordaland fylkeskommune og 3 mill. kr frå Bergen kommune til utviklingsprosjekt for elektrifisering av Askøybåten (hurtigbåt Kleppstø-Bergen). Prosjektet skulle utviklast i samarbeid med NCE Maritime CleanTech på Stord, som ein pilot for den elektriske hurtigbåten Urban Water Shuttle.

Fylkesrådmannen beklaga at dette ikkje er følgd opp, og meldte at det kjem ei sak om dette snarast råd.

Underteikna ber om at det blir lagt fram sak til utval for miljø og samferdsel i tråd med tilbakemelding frå fylkesrådmannen til fylkesutvalet 03.05.2018.»

Røysting

Kvåle sitt forslag vart samrøystes vedteke oversendt til fylkesrådmannen utan realitetsbehandling.

ANNA

Stein Inge Ryssdal (H) bad om at utvalet får tilbake restanselista med opplysningar om når utvalet kan vente svar på skriftlege spørsmål og oversendingsforslag. Han ønskjer også å få eit oversyn over når det kjem svar på munnlege problemstillingar som utvalet har tatt opp og som er til behandling / ikkje er kome til behandling i administrasjonen. Fylkesdirektør samferdsel vil vurdere dette.

Astrid Aarhus Byrknes (KrF) bad om å få ei orientering i neste møte om arbeidet med regionreforma knytt til utval for miljø og samferdsel sitt arbeidsområde. Fylkesdirektør samferdsel stadfesta dette.

INNSENDE SPØRSMÅL

1. John Torsvik (H) hadde sendt inn slikt spørsmål

«Trafikkulykke i Matre – E39 var stengt

Statens vegvesen (SVV) skal i perioden 2015 – 2025 oppgradere tunnelane på E-39 for fleire mrd. kroner som fylgje av tunnellsikringsforskrifta. For tida pågår det arbeid i Masfjordtunnelen aust for Matre og deretter skal arbeidet starte opp i Matrebergtunnelen og Trodalstunnelen like vest for Matre. Felles entreprise for desse tunnelane skal lysast ut våren 2018.

Trodalskrysset er eit av 4 kryss på ei strekning på ca. 4 km på E-39 som Masfjorden kommune sin trafikktryggleiksplan (s. 33-34) omtalar som svært trafikkfarleg både for mjuke trafikantar spesielt og øvreg trafikk generelt.

Onsdag 11. april i år var det på nytt ei alvorleg ulukke på strekninga, nettopp i Trodalskrysset. Ulukka var kollisjon mellom vogntog og personbil knytt til påkjøring på uoversiktleg forkjørsvveg (E-39).

Denne gangen var det den kommunale heimetenesta som vart råka, neste gang kan det vere elevar på veg til Matre skule?

Spørsmål:

- Vil SVV ivareta trafikkeringstiltak knytt til Trodalskrysset mellom tunnelane i Matresberget, ved utlysinga av entreprisane for Matrebergtunnelen og Trodalstunnelen?
- Har SVV ein plan for ferdigstilling av trafikkeringstiltak på E-39 strekninga Haugsvær – Matre?

Det var utarbeidd slikt svar:

«Oppgradering av tunnelane E39 Trodal/Matreberg er planlagt i perioden 2018/09 - 2020/03. Belysning blir oppretthalde, busslomme blir noko endra/forbeta, naudsynt rekkverk blir sett opp og oppmerking av vegbanen blir utført. Normale stengeskiilt for tunnelen blir montert (ikkje bom).

Me understrekar at trafikkeringsspørsmål blir følgt opp også gjennom arbeidsvarsling og tiltak i denne samanhengen. Detaljar rundt dette vil bli avklart gjennom handsaming og oppfølging av arbeidsvarslingsplan.

Det er, ut over tunneloppgraderingsprosjektet, ikkje prioritert midlar i NTP til trafikkeringstiltak på strekninga mellom Matre og Haugsvær.

Av planlagte tiltak kan me nemne at det i reguleringsplan for Haugsværdalen frå 2013 er vist gang- og sykkelveg langs E39 frå nordsida av Trodal-tunnelen og fram til Haugsvær senter. Dette er ikkje eit prioritert tiltak i NTP, og det er difor usikkert når det i so fall kan bli realisert. Det midlertidige krysset ved BKK-anlegget vil seinare bli stengt og trafikk til/frå næringsområdet vil skje via krysset med Haugsvær senter.

Det er frå Statens vegvesen si side ikkje andre påbegynte trafikkeringstiltak som ikkje er ferdigstilt på denne strekninga.»

2. Per Lerøy (A) hadde stilt slikt spørsmål.

«Planstatus for E-39, Klauvaneset - Vågsbotn

Viser til tidlegare informasjon om at Statens Vegvesen er i ferd med å etablere ei prosjektgruppe som skal vere ansvarleg for planarbeidet på E-39 Klauvaneset - Vågsbotn. Spørsmålet om dette planarbeidet vart teke opp med byrådsleiar Harald Schjelderup på møtet i Bergensalliansen 3. mai i år. Svaret me fekk frå byrådsleiaren var at Bergen prioriterer dette planarbeidet og at dei ikkje skal hindra framdrifta i prosjektet. Eg ber om at SVV gir oss status på SVV sitt arbeid med prosjektet, samt tidsplanar for aktivitetane og oversikt over milepælar i prosjektet.»

Det var utarbeidd slikt svar:

«Statens vegvesen har starta arbeidet med kommunedelplan for E16/E39 Arna - Vågsbotn - Klauvaneset. Til no er det etablert ei prosjektgruppe, og den har starta opp innleiande arbeid med planprogrammet. I handlingsprogram for NTP 2018-2023 (2029) er det avsett midlar til oppstart av bygging av prosjekta i perioden 2024-2029. Planprosessen SVV har sett i gang har som mål vedteken reguleringsplan slik at oppstart av bygging kan skje i tråd med løyvingane i NTP, og seinast innan 2026. Vi ser for oss ei framdrift med fastsett planprogram innan utgangen av april 2019, og eit ferdig planforslag (KDP) mai/juni 2020. Oppstart av reguleringsplan vil skje omgåande etter at KDP er vedteken.»

3. Per Lerøy (A) hadde stilt slikt spørsmål:

«Skuleskyss til Austrheim vidaregåande skule

Viser til vedlagte kartlegging av kollektivtilbodet nytt til Austrheim vidaregåande skule. Me ønskjer å gje elevane i fylket eit godt kollektivtilbod. Det er særskilt viktig at reiser til og frå våre vidaregåande skular er attraktive og vel fungerande. Dette gir elevane gode haldningar til kollektivtrafikk og kan bidra til mindre fråfall i den vidaregåande skulen. Eit godt kollektivtilbod kan også redusere bruken av privatbilar til og frå våre vidaregåande skular og dermed auka trafikktryggleiken på skulevegane våre.

Er det mogeleg for Skyss å tilpassa rutetilbodet til og frå Austrheim vidaregåande skule i tråd med dei fire prioriterte tiltaka frå elevane ved skulen og Radøy Ungdomsråd for skuleåret 2018/19?»

Administrasjonen vil kome tilbake med svar.

4. Per Lerøy (A) hadde stilt slikt spørsmål:

«Drift av hurtigbåtar

Frå hausten 2018 vert takststrukturen for Hordaland endra. Vil denne omlegginga føra til endra billettprisar for hurtigbåtsambanda også? Korleis er det med matebussane til hurtigbåtane, vil desse vere gratis?»

Fylkesdirektør samferdsel svarte slik:

«Omlegginga til sju takstsoner i Hordaland vil ikkje medføre endringar i billettprisar for hurtigbåtsambanda. Fylkesrådmannen vil komme attende med ei eiga sak om prisane på båt i Hordaland. Matebussane til hurtigbåtane vil følgje takstane som følgjer av omlegginga til sju takstsoner.»

5. Astrid Aarhus Byrknes (KrF) hadde stilt slikt spørsmål:

«Kollektiv / snøggåten i Nordhordland

Når tid kan ein forvente at fylkesrådmann får på plass ei auka ruteproduksjon kollektiv/snøggåten i tråd med vedteke budsjettpost på 1.5 mill. for 2018 ?

Grunngjeving for spørsmålet:

Det er frå ulikt hald stilt spørsmål om kva som skjer med midlane som samarbeidspartia løyvde for budsjettåret 2018. Slik eg ser det så er det ikkje knytt noko betingelser til dette budsjettvedtaket. Mange etterspør status i saka og då kan det vere greitt å få det.»

Det vart utarbeidd slikt svar:

«Fylkesrådmannen orienterte i fylkesutvalet den 3. mai om at han har halde tilbake nye tiltak i budsjettet som etter hans forståing var finansiert med ekstra belønningsmidlar. Desse tiltaka vil no verta sette i verk. Me er i ferd med å klårgjera korleis nytta desse midlane på ein best mogeleg måte. Fylkesrådmannen kjem attende til saka.»

6. Geir Angeltveit (V) hadde stilt slikt spørsmål:

«Energieffektivisering av boligmassen i kommunene i Hordaland

Vi foreslår at Hordaland fylkeskommune investerer i lisens på kommunale energiportaler til samtlige kommuner i Hordaland, en ENØK-telefon i en kampanjeperioden på to måneder (og promotert på energiportalene resten av året), og en brosjyretsending fra kommunen(e) til alle husstander i kommunen med tilbud om gratis energianalyse med kommunens energiportal, gratis energirådgivning pr telefon, samt kommunens egenfinansierte Grønne uker-aktiviteter (se vedlegg).

Hordaland vil på denne måten kunne lage en arena for energieffektivisering av boligmassen i kommunene i fylket, som de kommunene som har midler til ytterligere Grønne uker-aktiviteter kan bygge på. Det åpnes også for interkommunalt samarbeid, spesielt når det gjelder aktiviteter for håndverkere, og inkludering av eksisterende relevante aktiviteter i regi av kommunene eller miljøorganisasjoner og lignende.

En rekke fylkeskommuner har gjort tilsvarende før Hordaland, deriblant Østfold, Oslo, Akershus, Aust-Agder, Vest-Agder, Sogn og Fjordane, Rogaland, m.fl. Telemark har spilt det inn i sine planprosess.

Hva er en kommunal energiportal?

En kommunal energiportal er et online verktøy for gratis, objektiv og individuell energianalyse av boligeier sin egen bolig. Boligeier taster inn adressen sin, finner boligen sin og får et estimat for årlig energibruk.

Videre har boligeier mulighet til å simulere ulike energiltak (som varmepumpe, vedovn, solfangeranlegg, nye vinduer, etterisolering av tak, vegger, osv.) i boligen sin og finne de mest lønnsomme energiltakene for nettopp sin bolig.

Når boligeier søker på et tiltak, lister den kommunale energiportalen opp de nærmeste leverandørene som kan installere tiltaket. På denne måten er det kort vei fra analyse til action. Boligeier kan for eksempel be om tilbud fra de tre nærmeste leverandørene. (Det er ingen kommersiell kobling mellom leverandører og Energiportalen AS. Leverandørene er hentet fra mesterforbundene og bransjeforeningene, og listes opp etter geografisk nærhet til boligen).

Se gjerne Bergen kommunes energiportal og søk på en adresse i Bergen på bergen.energiportalen.no

Hva er en kommunal ENØK-telefon?

Boligeierne kan ringe ENØK-telefonen og Norges mest erfarne energirådgivere for boliger vil hjelpe boligeierne pr telefon til å bruke kommunens energiportal for å redusere boligeieren sin energibruk og energikostnader.

Energirådgiveren vurderer lønnsomheten av ulike energiltak sammen med boligeier, og gir boligeier råd om ENOVA-tilskudd og andre støtteordninger.

Hvilken nytteverdi har fylkeskommunen og kommunene av kommunale energiportaler, ENØK-telefon og brosjyretsendinger til husstandene i fylket?

Kommunen informerer boligeierne sine via brosjyren. Kommunen er den aktøren som boligeieren har mest tillit til.

Boligeier tar den store investeringen i energiltaket, fordi det lønner seg økonomisk på sikt. Kommunen og Fylkeskommunen reduserer CO2-utslippet i boligmassen, og bidrar til nasjonale og regionale mål om reduksjon i klimagassutslipp.

Det var utarbeidd slikt svar:

«Spørsmålet har, slik administrasjonen oppfattar det, følgjande to punkt:

1. Er Energiportalen ei nyttig for kommunane og fylket for å nå våre mål om redusert klimagassutslipp?
2. Vurdere å foreslå Energiportalen som eit tiltak i Klimaplanens handlingsprogram (for 2019)

Bakgrunn

[Energiportalen](http://bergen.energiportalen.no) er ei nettbasert, privat teneste som ut frå grunnlagsdata viser estimert årleg energibruk med tilhøyrande estimerte klimagassutslipp og ein estimert energipris for bustader.

Tenesta blir aktivert i kommunar der det er betalt avgift. Der tenesta er teken i bruk, er det enten kommunen som betalar lisens for at eigne innbyggjarar skal få tilbodet eller fylkeskommunen som betalar for kommunane i sitt område. Det går i tillegg an å betale for at innbyggjarane skal få energirådgjeving.

Hordaland fylkeskommune sin administrasjon har vore i møte med representantar for Energiportalen og hatt kontakt med dei i 2016 og 2017. Det var den gang antyda pris på kr 350.000 for å ta i bruk tenesta i Hordaland. Tenesta vart den gong ikkje teken i bruk.

Det finst andre tilbydarar av liknande tenester

- ENOVA - Hos [Enova Svarer](http://enova.no) kan ein stille små og store spørsmål til nokre av landets fremste energirådgjevarar. Dei kan også alt om støtteordningar. Nettsidene gir også konkret rettleiing.
- Naturvernforbundet tilbyr den nettbaserte løysinga [Oljefri](http://oljefri.no) for bustadeigarar i heile Hordaland som er opptekne av å fase ut oljefyr og energioptimalisering. Dei tilbyr råd frå [energispesialist](http://energispesialist.no).
- [Energismart](http://energismart.no) er ei vidareutvikling av nettstaden [Lavenergiprogrammet](http://lavenergiprogrammet.no) (som skal leggast ned) og Oljefri for hushald som vil spare energi og kutte utslipp i samarbeid med Enova. På energismart.no kan hushald finne informasjon om smarte energiltak og komme i kontakt med kvalitetssikra energispesialistar.
- Bergen kommune tilbyr innbyggjarane energirådgjeving frå Høgskulen på Vestlandet.

Punkt 1: Er Energiportalen ei nyttig for kommunane og fylket for å nå våre mål om redusert klimagassutslepp?

Energiportalen kan truleg vere nyttig for ein kommune som vil ha aktivitetar retta mot energibruk i private bustader. Energiportalen kan supplere anna satsing, på linje med til dømes dei andre tilbydarane som er nemnde over. Kombinasjonen av informasjonsmøte til publikum og nettbaserte tenesteR som Oljefri, Energismart og Energiportalen kompletterer kvarande godt.

I Hordaland har Bergen kommune betalt avgift i tre år for å få nettløysinga, ikkje rådgjeving. Deira erfaring er at tilbodet blir nytta når dei har kampanjar eller spesielle aktivitetar. «Men for at folk skal bruke den krever ein del tiltak.»

Gjennomsnittleg energibruk pr. hushald i Noreg var i 2012 20 230kWh (mest oppdaterte tal frå SSB). Om lag 79% av dette i form av elektrisitet. Litt avhengig av kva utslippsfaktor ein nyttar for elektrisitet, kan klimafotavtrykket frå dette variere, men det kan også vere andre sider av hushalda si tilpassing som har vel så store eller større klimagassutslepp.

Punkt 2 - Vurdere å foreslå Energiportalen som eit tiltak i Klimaplanens handlingsprogram

Forslaget blir oppfatta som eit forslag om at Hordaland fylkeskommune skal betale lisens for alle kommunar i fylket som eit tiltak i klimaplanens handlingsprogram.

Klimaplanens handlingsprogram blir sett saman i løpet av sumar/haust basert på dei forslaga som er komne inn og analysar av klimafotavtrykk og klimagassutslepp som kan knytast til fylket. Endeleg handsaming skjer i fylkestinget i desember kvart år.

Forslaget om å inkludere lisensbetaling for Energiportalen vil bli tatt med i prosessen med å utvikle klimaplanens handlingsprogram for 2019.»

7. Marthe Hammer (SV) hadde stilt slikt spørsmål:

«Viser til invitasjon til SKYSS om deltaking på årskonferanse Fjordvegen rute 13 samt interpellasjon frå Roald Kvamme i fylkestinget mars 2018 om kollektivstrategien og reiseliv. På årskonferansen til Fjordvegen Rute 13, 7.-8. mai, kunne Kolumbus i Møre og Romsdal fortelle om korleis dei har utvikla «Travel like locals» for minimale ressursar (kun 2 månadsårsverk første år), og no på tredje året er inntektsmålet 3,5 millionar i inntekter i 2018. Dette kan vere ein vinn-vinn situasjon, både for fylkeskommunen og for reiselivet.

Spørsmål til samferdsledirektøren:

- I interpellasjonen svarer fylkesordføraren at fylkesrådmannen skal komme attende med ei sak om kollektiv og reiseliv. Når kan ein forvente at denne saka kjem?
- For å finne gode og effektive løysingar der eksisterande kollektivtilbod vert gjort meir tilgjengeleg for reiselivet er det viktig å ha god dialog med reiselivsaktørane. SKYSS kunne ikkje prioritere deltaking på årskonferansen Fjordvegen rute 13 denne gang, men i kva grad nyttar administrasjonen og SKYSS høve til å medverke i tidlig dialog med reiselivsaktørane og andre i arbeidet med den nye saka?»

Det var utarbeidd slikt svar:

«Det vert lagt opp til at denne saka kjem opp på slutten av året. I arbeidet med saka vil grensesnittet mot reiselivsaktørane ha ein sentral plass.»